

Kursusbeskrivelser Arkibas og IT-kurser

Arkibas grundkursus Billeder

På kurset vil den grundlæggende funktionalitet i Arkibas blive gennemgået. Vi skal på dette kursus arbejde med registrering af indkomstjournaler, enkelte billeder, billedserier og Albums.

Kurset henvender sig primært til personer, som aldrig har arbejdet med programmet før eller personer, som har et grundlæggende kendskab til programmet på begynderniveau. Det vil være en fordel, hvis man først har en grundlæggende kendskab til arkiv- og registreringsprincipperne f.eks. ved at have gennemgået modul 2 og evt. modul 3 i arkivuddannelsen.

Arkibas grundkursus Arkivalier

På kurset vil den grundlæggende funktionalitet i Arkibas blive gennemgået. Vi skal på dette kursus arbejde med registrering af indkomstjournaler og arkivalier.

Kurset henvender sig primært til personer, som aldrig har arbejdet med programmet før eller personer, som har et grundlæggende kendskab til programmet på begynderniveau. Det vil være en fordel, hvis man først har en grundlæggende kendskab til arkiv- og registreringsprincipperne f.eks. ved at have gennemgået modul 2 i arkivuddannelsen.

Arkibas øvet

På kurset vil vi repetere arbejdet med journaler, arkivfonde, enkelte billeder og billedserier med særlig vægt på nogle af de mere avancerede funktioner. Herudover vil det være muligt at arbejde med opgaver inden for registreringstyperne lyd, film, kort, emnesamlinger, plakater og grafik, bøger og brug af kildeviseren efter ønske fra kursisterne. Har I behov for gennemgang af andre registreringstyper, end de her nævnte, så hører vi gerne fra jer i god tid inden kurset.

Kurset henvender sig til personer, som er rutineret brugere af Arkibas, og som tidligere har gennemgået minimum et eller flere grundkurser.

Arkibas administrator

På kurset vil vi gennemgå alle funktionaliteterne i administrationsdelen af Arkibas og andre mere avancerede funktionaliteter.

Kurset henvender sig til personer, som skal være administrator på programmet. Det er en forudsætning, at man har gennemgået minimum et grundkursus og / eller at man har erfaring med at arbejde med programmet.

For alle Arkibaskurserne gælder det, at man arbejder i eget arkiv på demobasen <https://arkibas5demo.arkibas.dk>. Man skal derfor på forhånd have sikret sig, at man er oprettet som bruger på demobasen, og at man kan logge ind, så vi ikke skal bruge undervisningstid på dette.

Er du ikke oprettet på demobasen, så kontakt arkivets Arkibas-administrator. Hvis Arkibas-administratoren har problemer med at logge på demobasen, så kontakt Dorthe Søborg Skriver på arkibas@arkibas.dk eller på 76 40 13 80.

Billedscanning

Lokalhistoriske billeder er populære blandt historieinteresserede, slægtsforskere og helt almindelige mennesker, som synes, at det er interessant at se, hvordan deres hus og lokalsamfund har set ud engang. På de lokalhistoriske arkiver ligger der rigtig mange billeder, som kan digitaliseres og bruges til arkivets formidling og til præsentation på arkiv.dk.

Kurset i billedscanning indeholder en teoretisk del om billedlærer og scanning samt en praktisk del, hvor deltagerne selv får mulighed for at arbejde med scanning af billeder på en scanner af typen Epson Perfection V750 Pro. Vi arbejder både med scanning af positiver og negativer samt avismateriale og postkort, som kan give sine helt egne udfordringer.

Den teoretiske del indeholder følgende:

Det digitale billedes opbygning

Fra analogt til digitalt billede

Filformater, dpi og komprimering

Lagringsmedier

Korrektionsmuligheder

Vi har et mindre udvalg af postkort, glasnegativer, dias og avisudklip, men I må også meget gerne selv medbringe egne materialer til brug på kurset.

Scanning af kilder 1

Som noget nyt har vi lanceret en kildeviser på arkiv.dk, som kan vise digitaliserede kilder i form af pdf-filer.

På dette kursus arbejdes der med hele processen af digitalisering af kilder fra scanning til færdig visning på arkiv.dk.

På kurset lærer du at scanne kilder til bevaringsformat i tiff, bearbejde kilderne til den rigtige størrelse til formidling, konvertere kilderne til pdf og lægge dem rigtigt ind i Arkibas til visning på arkiv.dk. Vi skal også lære at OCR-behandle trykte kilder, og konvertere dem til en søgbar pdf-fil. Alle arbejds gange vil blive grundigt gennemgået, og der vil også være god tid til, at deltagerne selv kan arbejde med medbragt materiale med hjælp fra underviseren.

Vi benytter en scanner af typen Epson Perfection V750 Pro, gratisprogrammet IrFanView til bearbejdning og konvertering til pdf og betalingsprogrammet FineReader til OCR-behandling og konvertering til søgbar pdf. Vi skal også prøve at se nærmere på nogle af de gratis OCR-programmer, der findes, men som desværre har en del begrænsninger.

Vi har et mindre udvalg af aviser og bøger, men I må meget gerne selv medbringe egne materialer til brug på kurset, og et usb-stik eller en ekstern harddisk til de filer, som I har arbejdet med i løbet af dagen.

Facebook 1 - Sådan kommer arkivet på Facebook

På kurset starter vi med at oprette arkivets egen Facebookside og én eller flere grupper. Du lærer, hvordan sider og grupper virker, hvad de kan bruges til, og hvorfor siden er anderledes end traditionelle hjemmesider. Vi arbejder med at lave opslag, oprette begivenheder. Vi kommer også ind på "færdselsreglerne" på Facebook og hvordan vi kommunikerer med brugerne.

Facebook 2 - Hvordan får vi mere ud af arkivets Facebook-side og gruppe?

Kurset henvender sig til arkiver der er på Facebook, men gerne vil have mere ud af at være der. Vi arbejder med at skaffe flere brugere, hvordan siden spiller sammen med arkivets almindelige hjemmeside og hvordan vi tilrettelægger f.eks. indsamlingskampagner på Facebook.

Vi snakker om, hvordan vi forholder os til andre lokalhistoriske Facebooksider og -grupper.

Endelig ser vi lidt på nogle af de andre muligheder for formidling på sociale medier, f.eks. på film og fotoportalerne YouTube og Instagram.

WordPress 1 - Bliv en haj til indholdsopdatering på 6 timer

– rollen som forfatter på hjemmesiden, fyld hjemmesiden med spændende indhold

For dig der gerne vil bruge hjemmesiden til at formidle gode historier, portrætter, interviews mm.

Du har lige fået eller påtaget dig opgaven med at lægge indhold på hjemmesiden.

Vi arbejder kun med at lave indlæg og sider

Vi øver at sætte tekst, billeder, lyd og video ind på indlæg og sider

Vi retter fejl i indlæg og sider

Vi laver kategorier

Vi tilpasser menu(er)

Mål

Når du går hjem har du rutine i at lægge indhold på hjemmesiden. Du ved hvordan du udgiver nyt indhold og retter i tidligere udgivet indhold.

Forudsætninger: Du skal kunne bruge en computer. Have styr på hvordan man finder filer på computerens filmanager/stifinder/finder.

Du skal have brugernavn og kode til jeres hjemmeside med rollen som forfatter eller højere.

Vi berører slet ikke hvordan hjemmesiden er opsat mht. layout, vi bruger den som den er. Det kræver at I har en velfungerende hjemmeside lavet med WordPress og at den er sat op til at vise indlæg.

En WordPress side kan være mange ting. Udseendet bestemmes af valg af tema, opsætning og hvilke plugins man har tilføjet.

På kurset arbejder vi ikke med opsætning af tema eller valg af plugins.

Forberedelse:

Hav tekst og indhold liggende klar i Word, Docs el. lign. Vi har ikke tid til at skrive lange tekster.

Billeder du forventer at benytte skal ligge som filer i jpg eller png, ikke i Word. Billeder bør være navngivet uden æøå og mellemrum.

Se videoen som du får tilsendt link til før kurset. Den forbereder dig hvad vi skal lave på kurset.

Video og lyd bør være lagt op på YouTube eller Vimeo og så linker vi til det der. (men det ses og høres naturligvis på jeres hjemmeside)

WordPress 2 - Forny udseendet på din WordPress hjemmeside

For dig der har ansvar for en WordPress hjemmeside, hvor det nuværende tema er forældet eller vanskeligt at tilpasse.

På kursusdagen skifter vi temaet til Generatepress og tilpasser det.

Vi tilføjer også en pagebuilder og nogle ekstra plugins der hjælper med at lave en flot og indbydende hjemmeside, der løbende kan tilpasses.

Header og footer tilpasses og tilføres indhold

Menu(er) indhold og placering tilpasses

Kategorier tilføjes og gøres tilgængelige

Forsiden opsættes så den viser seneste indlæg og andet relevant indhold

Widgets tilpasses

Brugerprofiler typer gennemgås og tilpasses

Plugins som er relevante tilføjes og aktives

Målet for kurset

En opgradering af udseendet på din hjemmeside hvor nyt indhold bliver serveret på forsiden. Demo2.arkivassistent.dk viser et eksempel på en sådan side.

Indhold på sider og indlæg fra den nuværende hjemmeside bliver ikke berørt af det nye tema. Vi arbejder kun med opsætning af layout. Men vi gennemgår også den nye editor (Gutenberg) som er standard i WordPress 5.0 og som anvendes til at skrive indlæg og sider med.

Forudsætninger:

Du skal have rutine i at lave indlæg og sider i WordPress.

Du skal have rollen som administrator.

Forberedelse:

Se videoen som du får tilsendt link til før kurset. Den forbereder dig hvad vi skal lave på kurset.

Billeder du forventer at benytte skal ligge som filer i jpg eller png, ikke i Word. Billeder bør være navngivet uden æøå og mellemrum.

Video og lyd bør være lagt op på YouTube eller Vimeo og så linker vi til det der. (men det ses og høres naturligvis på jeres hjemmeside)
Hvis du har en hjemmeside som du selv hoster, så er det vigtigt at du sørger for at lave backup inden kurset.

Digitalisering lyd

Mange arkiver ligger inde med lydbånd, som bl.a. indeholder spændende interviews og lydklip fra lokalområdet. Disse bånd vil med tiden blive nedbrudt og umulige at afspille, hvis man i det hele taget kan opdrive det rigtige hardware til at afspille det på. Det er derfor tid til at få disse bånd digitaliseret inden det er for sent, og få dem gjort tilgængelige for et større publikum.

På dette kursus skal vi arbejde med digitalisering af kassettebånd og spolebånd, som er de formater, arkiverne selv relativt let og til en overkommelig sum penge kan kaste sig over at digitalisere. Vi vil gennemgå behovet for udstyr og hvor det kan købes. Vi skal arbejde med selve digitaliseringsprocessen og den efterfølgende redigeringsproces. Og endelig skal vi se på, hvordan disse klip kan gøres tilgængelige på arkiv.dk.

Medbring egne bånd til brug på kurset, da vi ikke har mulighed for at stille disse materialer til rådighed.

Digitalisering film

Mange arkiver ligger inde med film, som indeholder spændende filmklip fra store og små begivenheder i lokalområdet. Disse bånd vil med tiden blive nedbrudt og umulige at afspille, hvis man i det hele taget kan opdrive det rigtige hardware til at afspille det på. Det er derfor tid til at få disse bånd digitaliseret inden det er for sent, og få dem gjort tilgængelige for et større publikum.

På dette kursus skal vi arbejde med digitalisering af vhs-bånd, som er det format, arkiverne selv relativt let og til en overkommelig sum penge kan kaste sig over at digitalisere. Vi vil gennemgå behovet for udstyr og hvor det kan købes. Vi skal arbejde med selve digitaliseringsprocessen og den efterfølgende redigeringsproces. Og endelig skal vi se på, hvordan disse klip kan gøres tilgængelige på YouTube, Vimeo og arkiv.dk.

Medbring egne bånd til brug på kurset, da vi ikke har mulighed for at stille disse materialer til rådighed.